

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

**Mājsaimniecībās izmantojamie gāzes baloni:
prasības, situācija tirgū, uzraudzība, padomi**

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Mājsaimniecībās izmantojamie gāzes baloni - Situācija Latvijas tirgū

Mājsaimniecībās izmantojamie
sašķidrinātās naftas gāzes (SNG)
baloni :

- ar PĪ zīmes marķējumu;
- bez PĪ zīmes marķējuma (GOST
baloni).

Notiek pakāpeniskā sašķidrinātās naftas gāzes (SNG) balonu
bez PĪ zīmes marķējuma (GOST baloni) izņemšana no tirgus

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

SNG baloni ar Pī zīmes marķējumu. Piemērojamie normatīvie akti

Pamatprasības:

Ministru kabineta 2011. gada 28. jūnija noteikumi Nr.500 „Noteikumi par transportējamām spiedieniekārtām”

Iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2010.gada 16.jūnija Direktīvas 2010/35/ES par pārvietojamām spiediena iekārtām un par Padomes Direktīvu 76/767/EEK, 84/525/EEK, 84/526/EEK, 84/527/EEK un 1999/36/EK atcelšanu

Eiropas valstu nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR nolīgums)

Specifiskās nacionālās prasības:

Ministru kabineta 2014.gada 9.decembra noteikumi Nr.755 “Gāzes balonu aprites, uzraudzības un kontroles kārtība”, kas nosaka prasības atkārtoti uzpildāmu gāzes balonu, kas ir marķēti ar “pī” zīmi, aprītei, uzraudzībai un kontrolei

Ministru kabineta 2009.gada 25.augusta noteikumi Nr.953 „Sašķidrinātās naftas gāzes balonu uzpildes staciju tehniskās uzraudzības kārtība”

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

SNG baloni bez Pī zīmes marķējumu. Piemērojamie normatīvie akti

Specifiskās nacionālās prasības:

Ministru kabineta 2011. gada 28. jūnija noteikumi Nr.500 „Noteikumi par transportējamām spiedieniekārtām”

Ministru kabineta 2009.gada 25.augusta noteikumi Nr.953 „Sašķidrinātās naftas gāzes balonu uzpildes staciju tehniskās uzraudzības kārtība”

*Attēlam ir informatīvā nozīme.
Attēls pavairo"sana*

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības SNG baloniem ar PĪ zīmes marķējumu

1. PĪ zīmes marķējums
2. Identifikācijas marķējums
3. Derīgs sākotnējās/periodiskās pārbaudes datums
4. Atbildīgās personas identifikācija
5. Informācija par gāzes balonu uzpildītāju, servisa dienesta tālruna numuru
6. Brīdinājumi un cits normatīvajos aktos noteiktais marķējums
7. Lietošanas instrukcija

Drīkst piedāvāt tirgū tikai PTAC uzturētajā Gāzes balonu tirdzniecības vietu reģistrā **reģistrētas tirdzniecības vietās**

Svarīgi!

SNG balonus ar PĪ zīmes marķējumu **atļauts piedāvāt tirgū un lietot** tikai tad, ja, tai skaitā:

- tie atbilst būtiskajām prasībām;
- to atbilstība ir apliecināta un novērtēta saskaņā ar noteiktajām prasībām;
- tie ir marķēti saskaņā ar noteiktajām prasībām;
- tie ir uzpildīti saskaņā ar noteiktajām prasībām;
- tiem ir derīgs sākotnējās/periodiskās pārbaudes datums.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības SNG baloniem ar Pī zīmes marķējumu

Pī zīmes marķējums un tās institūcijas, kas pārbaudījusi balonu, identifikācijas numurs, ko veido četru ciparu kombinācija, piemēram, π1017, π0408

Informācija par institūcijām, kas ir tiesīgas veikt gāzes balonu pārbaudes, kuras rezultātā gāzes balons ir marķēts ar π zīmi, ir atrodama Eiropas Komisijas mājas lapā: [NANDO datu bāzē](#)

Attēlam ir informatīvā nozīme

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības SNG baloniem ar Pī zīmes marķējumu

Identifikācijas marķējums, kas atrodas balonā iegravētā marķējuma augšdaļā:

- ✓ ražotāja valsts kods un ražotāja identifikācija,
- ✓ balona unikālais identifikācijas (sērijas) numurs

Ražotāja valsts kodu norāda kā starptautiskajā satiksmē izmantojamo mehānisko transportlīdzekļu atšķirības zīmi, piemēram, LV – Latvija, PL – Polija, TR - Turcija utt. **Ražotāja identifikāciju** var veidot komersanta nosaukums (t.sk. saīsinātais), preču zīme, logo u.c.

Attēlam ir informatīvā nozīme

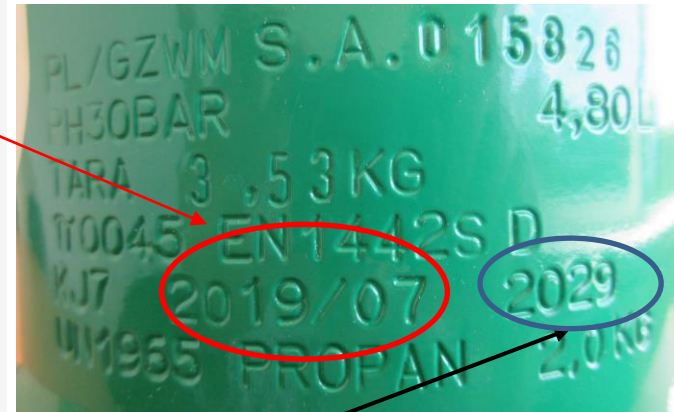

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības SNG baloniem ar Pī zīmes marķējumu: Atzīme par sākotnējo pārbaudi un nākošo periodisko pārbaudi

Sākotnējās pārbaudes/inspicēšanas datums, kas parasti atrodas balona iegravētā marķējuma apakšdaļā – nozīmē arī **ražošanas datumu**.

Sākotnējās pārbaudes/inspicēšanas datumā norāda gadu (četri cipari) un mēnesi (divi cipari) atdalot tos ar slīpsvītru (“/”), piemēram 2012/07, 2020/10

Aiz sākotnējās pārbaudes/inspicēšanas datuma var būt norādīts **nākošās periodiskās pārbaudes datums** - gads (divi vai četri cipari), piemēram 27, 2029.

Attēliem ir informatīvā nozīme

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības SNG baloniem ar Pī zīmes marķējumu: informācija par gāzes balonu uzpildītāju

Piemēri:

SNG baloniem Jābūt uzpildītiem Bistāmo iekārtu reģistrā reģistrētajās sašķidrinātās naftas gāzes balonu uzpildes stacijās.
SNG balonu uzpildes staciju saraksts ir pieejams PTAC mājas lapā.

Attēliem ir informatīvā nozīme

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības SNG baloniem ar PĪ zīmes marķējumu: atbildīgās personas identifikācija

Atbildīgā persona (Noteikumu Nr.755* izpratnē) nodrošina, lai krāsa, marķējums vai cits tehniskais risinājums, kas ļauj identificēt atbildīgo personu, būtu viegli, skaidri un nepārprotami saskatāms, salasāms un neizdzēšams.

Atbildīgās personas
uz 09.03.2023.

LATVIJAS PROPĀNA GĀZE, SIA
LINDE GAS, SIA (iepriekš - AGA, SIA)
SAURIDA LATVIJA, SIA
INTERGAZ, SIA
ELME MESSER L, SIA
IVI gāze, SIA
VIRĀŽA A, SIA
AIROK, SIA
HAG, SIA
GASCHEMA, SIA
ADR TURBO, SIA
GALVERS, SIA RK
PROPĀNA BUTĀNA GĀZE, SIA
GasImpex, SIA

Piemēri:

Attēliem ir informatīvā nozīme

* Ministru kabineta 2014.gada 9.decembra noteikumi Nr.755 „Gāzes balonu aprites, uzraudzības un kontroles kārtība”

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības SNG balonu ar Pī zīmes marķējumu: Prasības tirdzniecības vietām

Jāreģistrējas PTAC uzturētajā Gāzes balonu tirdzniecības vietu reģistrā
Pieejams PTAC mājas lapā

Gāzes balonu tirdzniecības vietu reģistrs

Redakcijas datums: 07.03.2023.

Komersanta nosaukums	Reģ. Nr. UR	Tirdzniecības vietas veids (stacionārā vai pārvietojamā)	Gāzes balonu tirdzniecības vieta	Atbildīgās personas													Informācija par reģistrāciju																																																																																																
				LATVIJAS PROPĀNA GĀZE, LINDE GĀS, SIA (Iepriekš - AGA, SIA)	SAURIDA LATVIJA, SIA	INTERGAZ, SIA	ELME MESSERL, SIA	IVI gāze, SIA	VIRĀŽA A, SIA	AUROK, SIA	IIAG, SIA	GASCHEMA, SIA	PRO GĀZE SNGB, SIA	ADRTURBO, SIA	GALVERS, SIA	PROPĀNA BUTĀNA GĀZE, SIA	GasImpex, SIA	Datums	Reģistrācijas numurs																																																																																														
RAMARĪ, SIA	44103037629	stacionāra	Cēsu prospekts 44, Priekuli, Priekulu pag., Priekulu nov.			X													DEVALS, SIA	45403011365	stacionāra	Jaunpodras, Salas pag., Salas nov.			X												01.09.2015. GBR-895-S	MEŽMALAS, ZS	41201005026	stacionāra	"Rīts-9", Vandzene, Vandzenes pag., Talsu nov.							X								08.09.2015. GBR-896-S	AVOTIŅŠ LC, SIA	40003154330	stacionāra	Veikals „Avotiņš”, Jūras iela 9, Aloja, Alojās nov.	X														09.09.2015. GBR-898-S	AVOTIŅŠ LC, SIA	40003154330	stacionāra	Veikals „Avotiņš”, Jūras iela 12, Aloja, Alojās nov.	X														09.09.2015. GBR-899-S	JUSTS, SIA	41502007061	stacionāra	Brīvības ielu 1, Ilkiste, Ilkistes nov.			X												09.09.2015. GBR-900-S
DEVALS, SIA	45403011365	stacionāra	Jaunpodras, Salas pag., Salas nov.			X												01.09.2015. GBR-895-S																																																																																															
MEŽMALAS, ZS	41201005026	stacionāra	"Rīts-9", Vandzene, Vandzenes pag., Talsu nov.							X								08.09.2015. GBR-896-S																																																																																															
AVOTIŅŠ LC, SIA	40003154330	stacionāra	Veikals „Avotiņš”, Jūras iela 9, Aloja, Alojās nov.	X														09.09.2015. GBR-898-S																																																																																															
AVOTIŅŠ LC, SIA	40003154330	stacionāra	Veikals „Avotiņš”, Jūras iela 12, Aloja, Alojās nov.	X														09.09.2015. GBR-899-S																																																																																															
JUSTS, SIA	41502007061	stacionāra	Brīvības ielu 1, Ilkiste, Ilkistes nov.			X												09.09.2015. GBR-900-S																																																																																															

Gāzes balonu tirgotājs gāzes balonu tirdzniecības vietā patērētājiem labi saredzamā vietā vienkopus izvieto šādu informāciju:

- gāzes balonu tirdzniecības vietas nosaukums un reģistrācijas numurs PTAC uzturētajā gāzes balonu tirdzniecības vietu reģistrā;
- tirdzniecības vietas darba laiks;
- tirdzniecības vietā piedāvāto gāzes balonu servisa dienestu tālrunu numuri.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības SNG baloniem bez Pī zīmes marķējuma

1. Derīgs tehniskās pārbaudes datums
2. Identifikācijas marķējums (identifikācijas numurs)
3. Ražošanas datums (ražoti ne vairāk kā pirms 40 gadiem)
4. Informācija par gāzes balonu uzpildītāju, servisa dienesta tālruna numuru
5. Brīdinājumi un cits normatīvajos aktos noteiktais marķējums
6. Lietošanas instrukcija

Svarīgi!

SNG balonus bez Pī zīmes marķējumu **atļauts piedāvāt tirgū un lietot** tikai tad, ja, tai skaitā:

- tie atbilst būtiskajām prasībām;
- to atbilstība ir apliecināta un novērtēta saskaņā ar noteiktajām prasībām;
- tie ir marķēti saskaņā ar noteiktajām prasībām;
- tie ir uzpildīti saskaņā ar noteiktajām prasībām;
- tiem ir derīgs tehniskās pārbaudes datums.

Attēlam ir informatīvā nozīme

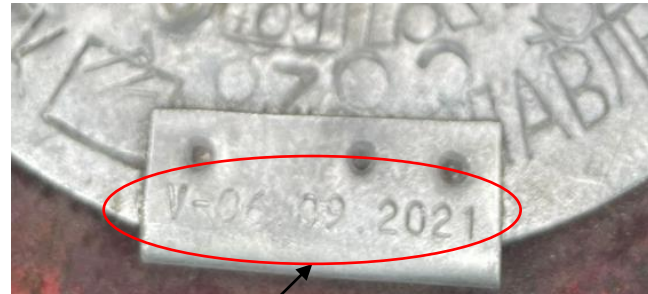

Prasības SNG balonu bez PĪ zīmes marķējuma: tehniskā pārbaude

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Sākot ar 2015.gada 1.oktobri, SNG balonus bez PĪ zīmes marķējuma var **tirgot, uzpildīt un lietot**, tikai tad, ja katram SNG balonam ir **apliecinājums par veikto tehnisko pārbaudi**. Tehniskās pārbaudes datums, kas tiek **attēlots ar 8 cipariem formātā DDMMGGGG**, norāda, ka šajā datumā konkrētajam vecajam gāzes balonam bija veikta tehniskā pārbaude, kuras rezultātā šis gāzes balons tika atzīts par derīgu turpmākai lietošanai.

Piemēri:

Derīguma termiņš līdz
05.09.2023.

Tehniskās pārbaudes **derīguma termiņš ir 2 gadi**, sākot no norādīta pārbaudes datuma. Pie tehniskās pārbaudes datuma obligāti ir jābūt tā komersanta identifikācijai, kurš ir veicis tehnisko pārbaudi.

Attēliem ir informatīvā nozīme

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības SNG balonu bez PĪ zīmes marķējuma: tehniskā pārbaude

Tehnisko pārbaudi uz 09.03.2023. drīkst veikt tikai 4 komersanti.

LPG Latvijas
Propāna
Gāze

 Intergaz

SIA "PROPĀNA BUTĀNA GĀZE"

Katram komersantam ir atšķirīgs tehniskās pārbaudes Identifikācijas marķējuma vizuālais izskats.
Informācija pieejama PTAC mājas lapā.

Attēlu avots: www.lpg.lv, <https://intergaz.lv/>, <https://viraza.eu/>, <http://pbg.lv/>

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības SNG balonu bez PĪ zīmes marķējuma: tehniskā pārbaude

Tehnisko pārbažu veicējiem jānodrošina tīmekļa vietnē informācija par pārbaudītiem SNG baloniem

LPG Latvijas Propana Gāze

AUTOGĀZE MĀJAS APKURE BALONI DŽĪVOKLIM

Tehniskā pārbaude

Balona meklēšana

Balona numurs

[Saņemt pilnu pārbaudīto balonu sarakstu](#)

Intergaz

"SIA "INTERGAZ"

SNG balonu tehiskās pārbaudes reģistrācijas žurnāls

KĀRTEJAIS NR.	SNG BALONA IDENTIFIKĀCIJAS NUMURS	SNG BALONA RAŽOTĀJS	SANEMŠANAS DATUMS	PĀRBAUDES REZULTĀTS
197249	232770	Krievija	03.03.2023	derīgs uzpildei
197248	122071	Krievija	03.03.2023	derīgs uzpildei
197247	035304	Krievija	03.03.2023	derīgs uzpildei
197246	29636	Krievija	03.03.2023	derīgs uzpildei

VIRĀŽA A

Sākums Privātpersonām Uzņēmumiem Balonu pārbaude Kontakti

Show 10 entries Search:

Nr.p.k.	T1	Ražotājs	T1	Id #	T1	Pārbaudes datums	T1	Pārbaudes rezultāts	T1
0									
273		PSRS		449340		30.09.2015		Derīgs	
274		PSRS		13786		30.09.2015		Derīgs	

SIA "PROPĀNA BULTĀNA GĀZE" PB GĀZE

HOME GĀZES BALONU TEHNISKĀ PĀRBAUDE

Gāzes balonu tehniskā pārbaude

[Pārbaudes žurnāls](#)

MARTS 2023

P	O	T	C	P	S	Sv
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Attēlu avots: www.lpg.lv, <http://parbaude.intergaz.lv/>, <https://viraza.eu/>, <http://pbg.lv/>

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības SNG balonu bez PĪ zīmes marķējuma

Identifikācijas marķējums, kas atrodas balona pasē:
✓ balona unikālais identifikācijas (sērijas) numurs

Piemēri:

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības SNG balonu bez Pī zīmes marķējuma: ražošanas datums

**Nedrīkst piedāvāt tirgū, uzpildīt un lietot SNG balonus, kuri
ražoti pirms vairāk nekā 40 gadiem**

Piemēri:

Ražošanas datums norādīts
uzreiz aiz SNG balona ražotāja
piešķirtā identifikācijas numura

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības SNG balonu bez Pī zīmes marķējuma: informācija par gāzes balonu uzpildītāju, brīdinājumi, cita informācija

Jābūt uzpildītiem Bistāmo iekārtu reģistrā reģistrētajās sašķidrinātās naftas gāzes
balonu uzpildes stacijās.
Staciju saraksts ir pieejams PTAC mājas lapā.

Piemēri:

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Uzraudzība un kontrole – SNG baloni

- SNG balonu pārbaudes tirdzniecības vietās, t.sk. tīmekļa vietnēs
- SNG balonu kontrole uz robežas sadarbībā ar VID Muitas pārvaldi
- Gāzes balonu tirdzniecības vietu reģistrācija
- SNG balonu uzpildes staciju pārbaudes
- SNG balonu bez pī zīmes marķējuma tehnisko pārbaužu veicēju kontrole
- Atbildīgo personu (MK Noteikumu Nr.755* izpratnē) kontrole

* Ministru kabineta 2014.gada 9.decembra noteikumi Nr.755 „Gāzes balonu aprites, uzraudzības un kontroles kārtība”

Attēlam ir informatīvā nozīme

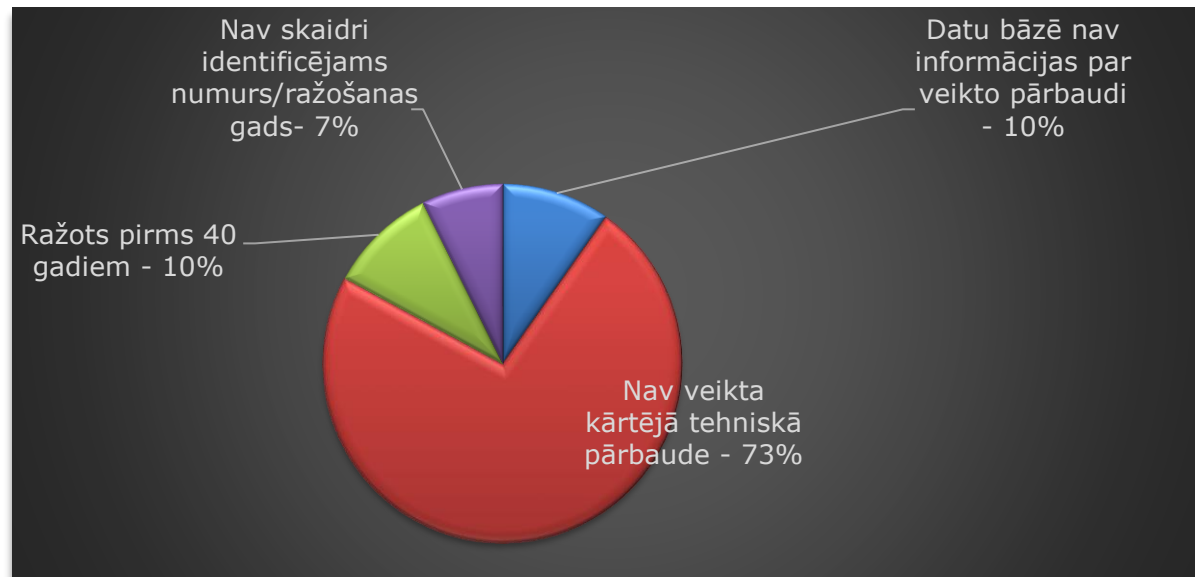

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Uzraudzība un kontrole – SNG baloni

2022.gadā, veicot pārbaudes tirdzniecības vietās:

- dažāda veida neatbilstības tika konstatētas 41 SNG balonam bez PĪ zīmes marķējuma

Korektīvās darbības:

- Visi neatbilstošie gāzes baloni ir izņemti no tirgus, nodrošināta utilizācija
- Nodrošināta informācija datu bāzē

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Uzraudzība un kontrole – SNG baloni

- SNG baloni bez Pī zīmes marķējuma, kas nebija nodrošināti ar kārtējo tehnisko pārbaudi (konstatēti piedāvājumā 2022.gadā)

Piemēri (konstatēts tirdzniecības vietās):

Iepriekšējās tehniskās
pārbaudes beigu
termiņš 20.09.2017.

Iepriekšējās tehniskās
pārbaudes beigu termiņš
05.03.2019.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Uzraudzība un kontrole – SNG baloni

- SNG baloni bez PĪ zīmes marķējuma, kas ir ražoti pirms vairāk nekā 40 gadiem

Piemēri (konstatēts tirdzniecības vietās):

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Uzraudzība un kontrole – SNG baloni

- SNG balona bez PĪ zīmes marķējuma pase ir bojāta, SNG balona bez PĪ zīmes marķējuma identifikācijas numurs un ražošanas datums nav identificējami

Piemērs (konstatēts tirdzniecības vietās):

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Uzraudzība un kontrole – SNG baloni

- SNG baloniem, veicot pārbaudes uz robežas
 - Pārbaudot SNG balonu uzpildes stacijas
 - Pārbaudot SNG balonu bez pī zīmes marķējuma tehnisko pārbaužu veicējus
- Būtiskās neatbilstības netika konstatētas

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Padomi

- Pērkot/mainot gāzes balonu, **pārliecināties**, ka gāzes balonam **ir nepieciešamais marķējums un informācija**, it īpaši pievēršot uzmanību, ka balonam **ir derīgs gāzes balona pārbaudes termiņš** (šādu informāciju patērētājs ir tiesīgs iegūt tirdzniecības vietā, savukārt, pārdevējs – no piegādātāja)
- **Neiegādāties** gāzes balonus **neuzticamās tirdzniecības vietās** un **no nezināmām personām**
- **Neiegādāties** tādus gāzes balonus, **kuru izskats var radīt šaubas par tā atbilstību** drošuma prasībām, kā arī tādus gāzes balonus, **kuru izcelsme un uzpildes vieta nav zināmas**
- Pirkst/mainīt gāzes balonus ar Pī zīmes marķējumu **tikai reģistrētās tirdzniecības vietās**
- **Neuzpildīt** pašiem gāzes balonus **degvielas uzpildes stacijās**, kā arī neuzpildīt gāzes balonus citās gāzes balonu uzpildei neparedzētās vietās

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Padomi

- Pārvadājot, uzstādot, lietojot un uzglabājot gāzes balonu, **ievērot lietošanas instrukcijā noteikto**
- **Ievērot ugunsdrošības noteikumu prasības**
- **Neveikt jebkādas patvaļīgas darbības** ar gāzes balonu un tā drošības ierīcēm, tai skaitā gāzes balona ventiļa remontu
- **Pievienot** gāzes balonu **tikai tādām ierīcēm, kuras ir tehniskā kārtībā** un kuru tehniskais stāvoklis nevar radīt draudus cilvēka dzīvībai un veselībai (gadījumā, ja neesiet pārliecināts par ierīces tehnisko stāvokli, uzticiet speciālistiem veikt gāzes balona pieslēgumu)
- **Konstatējot** gāzes balona **bojājumus, rīkieties atbilstoši lietošanas instrukcijā** paredzētajiem drošības pasākumiem

Attēla avots: meklēšanas tīmekļa vietne <https://www.google.com>

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Jautājumi

Attēla avots: meklēšanas tīmekļa vietne <https://www.google.com>

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Paldies par uzmanību!

Grenada Sofija Demakina
Tehnisko preču uzraudzības daļas vadītāja vietniece
e-pasts: Grenada.Sofija.Demakina@ptac.gov.lv

tālr. :67388647 28